

Byggevareindustriens hørings svar til forslag om nye klimakrav i Teknisk forskrift 2026

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har sendt ut nye klimakrav i Teknisk forskrift på høring.

Forslaget innebærer at dagens §17-1 om klimagassregnskap fra materialer utvides til også omfatte småhus der byggeprosjektet er på minimum 1000 m² BTA, en utvidelse av A5 der også utslipp fra byggefasen inkluderes, samt et utvidet omfang av bygningsdeler der 21 Grunn og fundamenter, 28 Trapper og balkong og 61 Prefabrikkerte rom tas med. For prosjekter på minimum 5000 m² BTA skal endel tekniske installasjoner også inngå i regnskapskravet.

I en ny § 17-2 foreslås det å innføre grenseverdier i kg CO₂-ekv/m² for klimagassutslipp fra materialer for gitte bygningskategorier. Grenseverdiene baseres på livsløpsfasene A1-A4, B2 og B4 samt avfallet fra byggeplass for gitte bygningsdeler.

Høringsinnspillet fra Byggevareindustrien

Hørings svaret er balansert både ut fra medlemmenes ulike materialinteresser, markedssituasjonen og pågående diskusjoner i NHO Byggenæringen inkludert entreprenørene og Boligprodusentene.

Hørings dokumentet er strukturert etter de konkrete spørsmålene som DiBK ønsker innspill på.

Hvordan stiller du deg til forslaget om utvidelse av kravet til klimagassregnskap?

Byggevareindustriens forening er generelt positiv til den foreslåtte utvidelsen av kravet til klimagassregnskap så fremt dette ikke innebærer uforholdsmessig økte dokumentasjonskostnader som vil bidra til redusert byggeaktivitet.

Byggevareindustrien støtter forslaget til å utvide kravet til klimagassregnskap så fremt dette ikke bidrar til å redusere byggeaktiviteten på kort og lang sikt.

Direktoratet ønsker særlig innspill på forslaget til bygningskategorier og arealgrenser (1000 m² BTA og 5000 m² BTA), livsløpsfaser, bygningsdeler og ekskludering av biogent karbon i klimagassregnskapet.

Bygningskategorier

Det er positivt at småhus inkluderes i klimakravene i Teknisk forskrift siden denne bygningskategorien utgjør en betydelig andel av totalt antall m² som bygges hvert år. Det bør vurderes om å inkludere alle småhus, ikke bare knyttet til prosjekter over 1000 m². For småhus vil trolig den viktigste endringen være at det foreslås å innføre grenseverdier. Dermed vil regnskapskravet ha mindre betydning utover at man får frem data for bygningsdel 21 Grunn og fundamenter.

Ved at forslaget til grenseverdier i §17-2 ikke inkluderer enkelte bygningskategorier, videreføres i praksis dagens regnskapskrav for disse bygningskategoriene utover et noe større omfang av bygningsdeler.

Ved å gi en overgangsordning, spesielt for boliger, vil også alle småhus kunne inngå i kravene og ikke bare småhus i prosjekter over 1000 m²

Byggevarerindustrien er positiv til at småhus inkluderes i klimakravene i Teknisk forskrift.

Byggevarerindustrien anbefaler at det på sikt etableres grenseverdier for de bygningskategoriene som ikke er inkludert i §17-2 i denne versjonen.

Bygningsdeler

Ved at det foreslås å utvide med flere bygningsdeler, innebærer det økt etterspørsel etter EPD-dokumentasjon for blant annet trapper og balkonger. De fleste betongelementprodusenter kan levere slik dokumentasjon i dag, slik at dette innebærer mindre endringer for denne delen av industrien.

Vi er ikke kjent med at det foreligger klimagassdokumentasjon for baderomsmoduler, som trolig er den modulen som er mest brukt under bygningsdel 61. Dette betyr at enten må det utarbeides EPD-dokumentasjon for slike moduler, eller at det må utarbeides et samlet klimagassregnskap for bygningsdel 61. Et slikt dokumentasjonskrav vil medføre økt kunnskap om bruk av moduler som vi anser som positivt.

Ved at tekniske installasjoner i kap. 31-33, 35-37, 47 og 49 foreslås å inngå i regnskapet for prosjekter større enn 5000 m², vil det innebære større etterspørsel etter klimagassdokumentasjon for disse produktene. Dette vil innebære økte dokumentasjonskostnader for de produsentene/leverandørene som ikke allerede har slik dokumentasjon, evt. at klimagassregnskapet baseres på generiske verdier. Vi forventer også at det vil bli en del omstillingskostnader hos rådgivere og entreprenører siden det er relativt liten erfaring med EPDer og klimadokumentasjon for tekniske installasjoner.

Byggevarerindustrien er positiv til å inkludere hele bygningsdel 21 samt 28 og 61 i regnskapskravet.

Byggevarerindustrien anbefaler at det utarbeides en praktisk veileder for hvilke bygningsdeler knyttet til bygningsdelene 31-33, 35-37, 47 og 49 som kan utelates i regnskapskravet.

Dette vil redusere dokumentasjonsbyrden og kostnader knyttet til tekniske installasjoner. Dette vil i så fall være tilsvarende som tabell 4-2 i Veilederen for utarbeidelse av klimagassregnskap for §17-1 fra 2023.

Livsløpsfaser

Vedr. utvidelse av A5 til å inkludere mer enn avfall

I dagens krav om klimagassregnskap inngår kun avfall på byggeplass i livsløpsfasen A5, mens det nå foreslås å utvide A5 til å omfatte hele byggefasen. Dette innebærer at utslipp fra maskiner, utstyr og byggvarme også inkluderes. Dette anser vi som positivt ved at dette vil bidra til å synliggjøre størrelsesorden mellom direkte utslipp på byggeplass og eksempelvis utslipp fra materialer.

Det er noe uklart om forslaget også inkluderer utslipp fra arealbruksendringer som inngår i A5 i hht. NS 3720. Dette må tydeliggjøres i endelig forskriftstekst.

Det har liten hensikt med en samlet rapportering for hele A5 siden dette i ettertid har liten bruksverdi. En separat regnskapsføring eller rapportering for de ulike kategoriene under A5 vil også lette arbeidet for den som skal utføre rapporteringen siden dette er data fra helt ulike kilder.

Byggevarerindustrien er positiv til forslaget om å utvide A5 til å inkludere mer enn avfall.

Byggevarerindustrien anbefaler at de ulike utslippene i A5 som inngår i regnskapskravet rapporteres separat iht. kommende EN 15978 og NS 3720 der utslipp fra maskiner/utstyr, avfall og evt. arealbruksendringer skal rapporteres separat.

Vedr utelatelse av C-modulen i regnskapet

Et livsløpsbasert klimagassregnskap innebærer at alle livsløpsmoduler inkluderes der både hele livsløpet til materialer og utslipp knyttet til energibruk inngår. Dette presiseres i Annex III til Bygningsenergidirektivet (Directive 2024/1275/EU), med mulighet for unntak for renovering (B5), vann (B7) og transport (B8). Selv om Bygningsenergidirektivet enn så lenge ikke er formelt vedtatt i Norge, vil direktivet like fullt ha stor betydning for byggenæringen i Norge siden kravene i taksonomien harmoniseres med kravene i Bygningsenergidirektivet.

For at klimakravene i TEK skal tilnærme seg utviklingen i resten av Europa, ønsker vi at regnskapskravet for materialer utvides til å omfatte hele livsløpet, dvs. A, B og C-modulen med D som valgfritt. Ved også å inkludere C- og evt. D-modulen, vil krav om livsløpsbaserte klimagassregnskap bidra til raskere utvikling av sirkulære løsninger som også vil bidra til reduserte klimagassutslipp og mer effektiv bruk av ressurser.

C- og D-modulen ble innført som obligatorisk moduler i EPD-standarden NS-EN 15804:2012+A2:2019, med en overgangsperiode til juli 2022. Dette innebærer at alle EPDer publisert etter juli 2022 inkluderer miljødokumentasjon også for C- og D-modulen. Dette betyr at etter juli 2027 foreligger det ingen gyldige EPDer uten dokumentasjon for disse modulene. Samtidig anbefalte EPD-Norge og flere andre EPD-operatører at NS-EN 15804:2012+A2:2019 skulle benyttes fra 2021 noe som i praksis innebærer at det aller fleste EPDene på det norske markedet i dag inkluderer C- og D-modulen. Det er dermed ingen utfordringer knyttet til tilgjengelighet på dokumentasjon for C- og D-modulen. I kommende NS 3720 vil det tydeliggjøres hvordan C- og D-modulen skal inkluderes i livsløpsbaserte klimagassberegninger.

Byggevarerindustrien anbefaler at C- og evt. D-modulen inkluderes i regnskapskravet i §17-1 ved denne revisjonen, med sikte på at C-modulen skal inngå i omfanget knyttet til grenseverdier ved neste revisjon. Ved å inkludere C-modulen i dokumentasjonskravet, kan også biogent karbonopptak og utslipp dokumenteres i sine respektive moduler, dvs. A- og C-modulene.

Ekskludering av biogent karbon

Forslaget om å ekskludere biogent karbon i kommende krav til klimagassutslipp for materialer er en videreføring av dagens regnskapskrav, og er en konsekvens av at C-modulen utelates i kravene.

Som tidligere angitt anbefaler Byggevareindustrien at C-modulen inkluderes i regnskapskravet i §17-1 noe som innebærer at biogent karbonopptak og utslipp dokumenteres i sine respektive moduler. Dette vil både være i hht. livsløpsbaserte klimagassberegninger for materialer i kommende versjon av EN 15978 og NS 3720 samt materialdelen av EUs Bygningsenergidirektiv.

Dersom C-modulen utelates i både §17-1 og §17-2 som foreslått i høringsnotatet, er det hensiktsmessig at biogent opptak og utslipp nøytraliseres tilsvarende som i dagens TEK-krav.

På samme måte som i dagens klimakrav i §17-1 der C-modulen utelates, må det fremgå hvordan regnskapskravene skal dokumenteres der biogent karbon utelates. Hva dette innebærer i praksis mht rapportering må fremkomme gjennom revidert veiledning til TEK §17-1 og §17-2

Byggevareindustrien anbefaler at det utarbeides en revidert veiledning om hvordan biogent karbon skal hensyntas i klimagassregnskapet så fremt C-modulen ikke inngår i regnskapskravet eller fastsettelse av grenseverdiene. Det anbefales å følge metodikk angitt i EN 15978 og NS 3720.

Hvordan stiller du deg til forslaget om krav til grenseverdier?

Byggevareindustrien støtter forslaget om å innføre grenseverdier for klimagassutslipp fra materialer for ulike bygningskategorier.

Direktoratet ønsker særlig innspill på forslaget til bygningskategorier, nivået for grenseverdier og beregningsmetode.

Bygningskategorier

Byggevareindustrien støtter forslaget om å innføre grenseverdier for klimagassutslipp fra materialer for de gitte bygningskategoriene. Vi har forståelse for at det verken foreligger tilstrekkelig erfaringer eller "referansegeometri" for bygningskategorier som er utelatt, og støtter dermed at disse ikke inkluderes i listen over bygningskategorier med grenseverdier når grenseverdier for klimagassutslipp fra materialer innføres.

På sikt bør det være mål om at flere bygningskategorier inkluderes med grenseverdier, spesielt dersom disse utgjør en betydelig andel av nybygg. Dette gjelder trolig høyhus og lagerbygg.

Byggevareindustrien støtter forslaget om å innføre grenseverdier for klimagassutslipp fra materialer for de foreslåtte bygningskategoriene. På sikt bør flere bygningskategorier inkluderes med grenseverdier.

Nivået for grenseverdier

Som tidligere angitt anbefaler Byggevareindustrien at C- og evt. D-modulen inkluderes i regnskapskravet i §17-1 ved denne revisjonen.

Når det gjelder kravet knyttet til grenseverdier støtter Byggevareindustrien at kravsnivået baseres på samme omfang som dagens regnskapskrav har. På sikt bør kravsnivået knyttet til materialer baseres på hele livsløpet, dvs. A1-C4.

Siden Byggevareindustrien har liten tilgang på prosjektrevisjon, er det vanskelig å sammenligne kravsnivåene utfra reelle prosjekter. Vi har derfor valgt å se på forutsetningene på materialnivå som er benyttet for de foreslåtte kravsnivåene.

Dette vil gi en begrenset innsikt der arkitektur, bygningsstørrelse og konstruksjons- og materialvalg ikke inngår i vurderingen som er underlag for grenseverdiene. Det presiseres også i underlagsdokumentet at det vil være mer utfordrende å innfri kravet til grenseverdier for bygninger med komplisert geometrisk form, men her regner vi også med at størrelse og antall etasjer vil ha en betydning i tillegg til såkalt komplisert geometrisk form. Før fastsettelse av endelige grenseverdier anbefaler vi at slike vurderinger gjøres så fremt det ikke allerede er utført uten at det fremkommer i publisert underlag til høringsnotatet.

På materialnivå baserer vi våre kommentarer knyttet til utslippsfaktorene for materialene oppgitt i underlagsrapporten til Asplan Viak som vi forstår er benyttet i beregningene.

A1-A3: Der opplyses det om at det er benyttet utslippsfaktorer for materialer som regnes som bransjestandard per 2023. Etter en sammenligning med typiske utslippsverdier for norske EPDer synes det som om utslippsnivåene for de ulike materialene er på et svært moderat nivå. Mer eller mindre alle norske produkter har lavere utslipp enn forutsetningene, med noe få unntak. Unntakene er trolig pga. bedre kvalitet og egenskaper enn det som er forutsatt i beregningene av grenseverdiene.

Videre er det lagt til grunn utslippsnivåer for bransjestandarden for betong i iht. NB 37: 2024-versjonen. Dette stiller vi oss svært undrende til. Her mener vi det vil være mest hensiktsmessig å benytte utslippsnivåene fra NB37-publikasjonen fra 2025 som baseres på nylig omforent lca-metodikk der det benyttes netto-beregning for sement. Dette vil også være metodikken som vil brukes av norsk og internasjonal betongindustri i sine EPDer. Dersom referansenivået fra NB37:2024 benyttes som grunnlag for grenseverdiene, vil det kunne medføre at det kan benyttes betong med betydelig høyere utslipp enn referansenivået i NB37:2024-versjonen. For B45-betong utgjør endring i lca-metodikken med nettoberegninger 7 % forskjell. Dette innebærer at det kan brukes betong som har 7 % høyere utslipp enn bransjereferansen, noe som kan sies å være på et uforholdsmessig høyt utslippsnivå.

Byggevareindustrien anbefaler at grenseverdiene for de byggene der det er antatt mye betong, justeres der NB 37:2025-verdier legges til grunn for betongutslippene.

Videre anbefaler vi at det fremkommer tydelig hvordan dokumentasjon knyttet til CCS skal vurderes i klimagassberegningene, evt. at det henvises til kommende NS 3720 der dette tydeliggjøres.

A4: Det er regnet med transportavstander og utslippsverdier i hht. NS:3720/G2:2024 i beregning av grenseverdiene. Metodikk for klimagassberegningene for A4 bør presiseres i en veileder, evt.

henvise til kommende NS 3720. Det foreslås at det gis mulighet til å benytte reelle verdier dersom ønskelig, dvs. dersom dette gis lavere utslipp enn fra G2. EPD-data angis som uhensiktsmessig å bruke i beregningene. Dette vurderes som positivt.

Byggevarerindustrien er enig i at det tillates bruk av transportavstander og utslippsverdier i hht. NS:3720/G2:2024 så fremt det ikke benyttes spesifikke transportdata i regnskapet.

Byggevarerindustrien er positive til at det tillates bruk av transportavstander og utslippsverdier i hht. NS:3720/G2:2024 så fremt det ikke benyttes spesifikke transportdata i regnskapet.

Dette må fremkomme enten i metodebeskrivelsen, eller at det henvises til ny NS 3720 der dette tydeliggjøres.

A5: Det er regnet med avfallsmengder for kapp og svinn fra G2 i hht. NS:3720/G2:2024 i beregning av grenseverdiene. Det foreslås at det gis mulighet til å benytte reelle verdier dersom ønskelig. Metodikk for klimagassberegningene for A5 bør presiseres i en veileder, evt. henvise til kommende NS 3720. Det bør presiseres at det er uhensiktsmessig å bruke EPD-data i beregningene.

Byggevarerindustrien er positive til at det tillates bruk av avfallsmengder i hht.

NS:3720/G2:2024 så fremt det ikke benyttes spesifikke avfallsmengder fra prosjektene.

Dette må fremkomme enten i metodebeskrivelsen, eller at det henvises til ny NS 3720 der dette tydeliggjøres.

B2- og B4: Det er trolig regnet med levetider for materialer til bruk i B2 og B4 i hht. NS:3720/G2:2024 i beregning av grenseverdiene. Dette vurderes som positivt siden dette gir en bedre forutsigbarhet for både de som gjennomfører beregningene og leverandører. Det bør tydeliggjøres at EPD-data normalt er uhensiktsmessig å bruke i klimagassberegningene siden disse ikke er knyttet til en standardisert transportavstand eller angitt belastning og bruksområde. Her anbefales det at det også henvises til NS:3720/G2:2024 der dette er beskrevet.

Byggevarerindustrien anbefaler at det tydeliggjøres hvordan utslipp for materialer knyttet til B2 og B4 skal beregnes, og at det henvises til NS:3720/G2:2024 for bruk av levetider i beregningene.

Beregningsmetodikk

Det angis at beregningene er basert på NS 3720:2018, noe som kan tolkes at det er noen avvik i forhold til denne standarden. Dette er tilsvarende som dagens TEK-krav, og gir DiBK noen friheter som eksempelvis at kun deler av livsløpet inkluderes i både rapporterings- og grenseverdi-kravene.

Som tidligere angitt anbefaler Byggevarerindustrien at C- og evt. D-modulen inkluderes i regnskapskravet i §17-1 ved denne revisjonen.

Når det gjelder kravet knyttet til grenseverdier støtter Byggevareindustrien at kravsnivået baseres på samme omfang som dagens regnskapskrav har. På sikt bør også kravsnivået knyttet til materialer baseres på hele livsløpet, dvs. A1-C4.

Byggevareindustrien anbefaler at det henvises til oppdatert NS 3720. Denne versjonen vil også beskrive hvordan klimagassberegninger skal gjennomføres når kun deler av livsløpet for materialer inngår i beregningene.

Vedr. B2 og B4:

Det er regnet med desimaler ved utskifting B2 og B4. Dette er i hht. forslaget til revidert NS 3720, og avviker fra NS 3720:2018. Videre må det fremkomme tydelig hvordan C-modulen B2 og B4 skal håndteres, siden dette oppleves som uklart ved at det er angitt at C-modulen ikke inngår i grenseverdiene.

Byggevareindustrien støtter at det benyttes desimaler ved beregning av vedlikehold og antall utskifting.

Byggevareindustrien anbefaler at det henvises til oppdatert NS 3720 hvor dette fremkommer.

Vedr. bruk av generiske verdier:

Det er uklart hvilke forutsetninger som skal legges til grunn ved bruk av generiske utslippsdata. Skal det regnes med 25 % påslag når det brukes generiske utslippsverdier tilsvarende som i dagens rapporteringskrav, eller likestilles bruk av spesifikke utslippsverdier og generiske verdier? I beregning av foreslåtte kravsnivåer kan det synes som om det er brukt generiske verdier, men 25 % påslag.

Dersom man forutsetter at det skal benyttes samme beregningsregler som i nåværende TEK, vil kravsnivået i prinsippet være 25 % strengere ved bruk av generiske utslippsverdier. Dette ville kunne være krevende, spesielt siden generiske verdier normalt har noe høyere verdier enn spesifikke utslippsverdier.

Byggevareindustrien anbefaler at man viderefører bruk av 25 % påslag ved bruk av generiske verdier som en videreføring av dagens beregningsregler for klimagassregnskap, gitt i veiledningen til TEK17 § 17-1. Dette vil bidra til raskere innføring av produktspesifikk klimadokumentasjon etter EN 15804 for produkter som ikke har slik dokumentasjon på plass allerede.

Vedr. cut-off:

I beregningsunderlaget for grenseverdiene er det uklart hvilke cut-off-regler som er benyttet, dvs. hvilke produkter under de ulike bygningsdelene som eventuelt er utelatt. Selv om slik cut-off trolig har liten betydning for sluttresultatet, bør det presiseres for å unngå unødvendig merarbeid i prosjektet. Her kan en løsning være å videreføre løsningen benyttet i veilederen til dagens klimakrav.

Vedr. forskriftsteksten

I selve forskriftsteksten er det kun angitt at beregningene skal baseres på NS 3720:2018. Dette er ikke tilstrekkelig siden det fremkommer flere avvik fra denne versjonen, samt at det er behov for

ytterligere presiseringer. Dette er spesielt viktig for §17-2 der det må være tydelig hvilken beregningsmetodikk som skal legges til grunn for dokumentasjon av kravoppnåelse.

Vi stiller spørsmål om det er tilstrekkelig at disse forutsetningene er beskrevet i veiledningen, eller om dette må ligge i selve forskriftsteksten. Dette gjelder bl.a. beregningsperiode, beregningsmetodikk og evt. påslag ved bruk av generiske verdier.

Byggevareindustrien presiserer at det må fremkomme hvilken metodikk og forutsetninger som skal legges til grunn i endelig forskriftstekst. Et normert tillegg til NS 3720:2026 kan også være aktuelt, omtrent tilsvarende som for NS 3031:2025.

Vurdering av hovedforslaget om nivået for grenseverdier

Siden det er en del uklarheter både til beregningsmetodikk og at Byggevareindustrien ikke har tilgang på tilstrekkelig statistikk på bygningsnivå, baserer vi vår uttalelse på datagrunnlaget på materialnivå.

Hovedforslaget synes å være på et svært moderat nivå, og vi frykter at innføring av et såpass moderat nivå ikke vil innebære klimagassreduksjoner, men kun omstillingskostnader.

Innspill til det alternative forslaget til grenseverdier

Basert på de vurderinger Byggevareindustrien har gjort på materialnivå, anbefales det å legge nivået for grenseverdier noe lavere enn ambisjonsnivået i hovedforslaget. Begrunnelsen for dette er at hovedforslaget trolig ikke vil medføre særlige utslippskutt, kun omstillingskostnader.

Hovedforslaget vil dog kunne innebære noe reduserte klimagassutslippene selv med et lavt ambisjonsnivå ved at innføring av grenseverdier i seg selv vil medføre mer bevisste materialvalg og dermed reduserte utslipp. Men dette er samtidig svært usikkert.

Byggevareindustrien anbefaler at grenseverdiene legges på et noe mer ambisiøst nivå enn hovedforslaget. Samtidig må man påse at grenseverdiene er på et ambisjonsnivå som kan nås med bruk av produkter fra flere produsenter for både å ivareta forsyningssikkerheten og konkurransen mellom produsentene.

Innspill til forslag til endringer i byggesaksforskriften

I § 8-2 foreslås det at det også skal overleveres dokumentasjon av klimagassregnskap til byggeverkets eier mot kvittering. Det er noe klart om hva som er begrunnelsen for et slikt forslag siden et slikt regnskap ikke har noen praktisk betydning for byggeierne. Dersom dette er som en forberedelse til en såkalt "digital building logbook" for fremtidig sirkulær bruk av bygget og materialene, bør kravet både omformuleres og ikke direkte knyttet til et klimagassregnskap.

Videre etterlyser Byggevareindustrien om hva som er konsekvenser for eventuelle overskridelser av grenseverdiene siden fysiske tiltak vil øke utslippene ytterligere. Vi stiller oss undrende til at det innføres et krav, uten å ha klare sanksjonsmuligheter hvis kravene ikke overholdes.

Før innføring av grenseverdier bør det foreligge informasjon om hva tiltakene kan forvente av sanksjoner ved eventuelle overskridelser. Slik det fremstår nå, er det uklart om det er noen sanksjoner og hva disse i såfall innebærer ved overskridelser siden det ikke er mulig å rette opp avvikene.

Byggevarerindustrien anbefaler at det tydeliggjøres hvilke sanksjoner som gjelder ved eventuelle overskridelser av grenseverdiene i §17-2.

Innspill til støttetjeneste for klimagassregnskap

Vi støtter etableringen av et system for frivillig innsamling av klimagassregnskap. Dette vil gi myndighetene et bedre kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av kravsnivåene og utviklingen i næringen. Det er avgjørende at rapporteringen standardiseres, digitaliseres og gjøres så effektiv som mulig, slik at den ikke påfører næringen unødige kostnader. Vi er positive til arbeidet med å frivillig innlemme klimagassregnskapene i Fellestjenester Bygg.

Det er noe uklart hva det pågående valideringstjenesten faktisk vil innebære av praktisk hjelp for prosjektene underveis i byggeprosjektet og om og evt. hvordan dette kan brukes for å sikre oppnåelse av konkrete kravsnivåer. Samtidig er digitale systemer og verktøy nødvendig i prosjektgjennomføringen for en effektiv oppfølging av klimagassutslippene underveis fra de ulike underleverandørene. Det er for sent å samle inn klimagassregnskapet på slutten av prosjektet, men det må etableres både egne budsjetter og oppfølging av alle underleverandørene for å sikre at kravsnivået oppnås. Dersom denne valideringstjenesten kan bidra til dette, er dette positivt.

Byggevarerindustrien støtter etableringen av et system for frivillig innsamling av klimagassregnskap så lenge denne rapporteringen er basert på digital og standardisert rapportering. Her forutsetter vi et tett samarbeid med næringen, og spesielt PDT Norge og bruk av en omforent datamal.

Innspill til fremtidig utvikling av klimakravene

En fremtidig utvikling av klimakravene bør harmoniseres med EUs bygningsenergidirektiv der hele livsløpet til materialer samt utslipp knyttet til energibruk inngår. Fra 2030 skal EU-landene innføre grenseverdier basert på hele livsløpet der alle bygningsdeler er inkludert. Fremtidige norske klimakrav bør også ha tilsvarende mål der hele livsløpet og alle bygningsdeler inngår i beregningene. Ved at tekniske installasjoner foreslås å inngå i klimagassregnskapet i §17-1 er dette en god forberedelse for å inkludere disse bygningsdelene. Det som da gjenstår er nasjonale utslippsverdier for energi, og da spesielt elektrisitet og fjernvarme.

Når det gjelder utviklingen av utslippsnivåene for materialer må dette sees i sammenheng med industriens videre muligheter for reduserte utslipp. Det er ikke tilstrekkelig å sette en prosentvis reduksjon for en ønsket utviklingsbane, men det må sees i sammenheng med nasjonal og internasjonal utvikling innen blant annet energi og råvarer.

Fornybare og utslippsfri energi til industrien fordrer at det etableres ny kraft og overføringskabler som gjøres tilgjengelig, og dette tar erfaringsmessig lang tid. Dette må også hensyntas når ambisiøse grenseverdier for byggevarer etter hvert skal etableres.

Mye av råvarene importeres fra Europa og resten av verden. Dette innebærer at mange norske byggevareprodusenter og den norske byggenæringen er avhengig av en klimaeffektiv utvikling av råvarene tilsvarende som resten av europeisk byggenæring. En harmonisering av tidsperspektivet for innstramning av klimakravene i Norge og Europa er derfor nødvendig.

Kravsnivåene vil samtidig variere noe, bl.a. på grunn av ulike byggemetoder og tradisjoner.

Byggevareindustrien anbefaler at klimakravene ved neste revisjon harmoniseres med EUs Bygningsenergidirektiv, både i omfang med livsløpsmoduler og bygningsdeler.

En nedtrappingsplan av kravsnivået må sees i sammenheng med industriens videre mulighet for å redusere utslipp og tilgang på utslippsfri energi og klimaeffektive råvarer.

Innspill på økonomiske konsekvenser av forslaget

Mange av Byggevareindustriens medlemmer har allerede gjort store investeringer for å redusere klimagassutslippene, og ønsker avkastning på disse investeringene. Basert på dette ønsker vi grenseverdier for klimagassutslippene, og da på et nivå som innebærer at kundene må gjøre klimabevisste materialvalg. Norske byggevareprodusenter vil da være konkurransedyktige og klare til å levere klimaeffektive byggevarer som bidrar til at klimakravene oppnås.

Blir kravene for strenge vil det kun være et fåtall produsenter som kan levere, noe som er uheldig både sett fra et kostnadsnivå, men også i forhold til forsyningssikkerhet. Nivået for grenseverdiene på byggnivå nå derfor sees i denne sammenheng.

Videre må de foreslåtte kravene sees i sammenheng med omstillingskostnader for mindre aktører, og da spesielt det å innføre grenseverdier samt å inkludere bygningskategorien småhus i prosjekter over 1000 m². Ved at det ikke er muligheter for korrigerende tiltak ved eventuelle overskridelser, må prosjektene inkludert alle underleverandører har kontroll på materialvalgene gjennom hele prosessen for å sikre at samlet klimagassutslipp er innen kravsnivået. Dette vil medføre nye prosedyrer og kontrollregimer underveis i prosjektgjennomføringen, som igjen trolig vil innebære noe økte omstillingskostnader.

Byggevareindustrien anbefaler at det innføres en tilstrekkelig overgangsordning for å hele verdikjeden får på plass tilstrekkelige systemer, prosedyrer og kontrollregimer. Dette for både å sikre at samlet klimagassutslipp er innen kravsnivået samt å redusere omstillingskostnadene. Dette vil innebære bedre digitale systemer som inkluderer både prosjektering, innkjøp og rapportering der alle involverte, benytter samme system. Normalt vil dette innebære 1-2 års overgangsordning.

Byggevareindustriens medlemmer er godt i gang med dette både gjennom digitale EPDer og klimagassdata, elektroniske handelsmeldinger og høyt fokus på digitalisering. Dette må resten av verdikjeden ta i bruk i valg av klimaeffektive produkter og dokumentasjon av klimagassutslippene på byggnivå.

For Byggevareindustriens medlemmer er det viktig at de foreslåtte kravene ikke medfører redusert byggeaktivitet i et allerede tungt marked. Dette er også et viktig argument for at det gis en god overgangsordning for næringen.